

מסורת הש"ס

תורה אור השלם

- [illegible]

לְעוֹן רַע"י

טייל"א. קרום על העין
הסוגע בראייה.

מוסף רש"י

[illegible]

יִיב. אָפֿילו אַין עבֿודתה דען: לִימָא.
דור סבֿר. רבי יודא סבֿר אַמרינן כֿעין
אִיראַל לַמִּימָר כֿעין וְצִיחָא וְהִיא שְׂבִירָה
אִין אַמרינן כֿעִיבֿר וְצִיחָא: לִימָא.
דמי לִימָא כֿון מִיח וְעוֹף וְנִמְא
וְפִי אִין רִאשִׁין לִקְרִיב: וְשִׁלִּי חֶבֶד
וְזוֹלָר דומֶה לִכְתֹּשָׁה. דִּישׁ
לִזֹּאֵר כִּבְּמֶה וְלִבִּי מַחֲבִיר רבי
הוֹרֵה דִּעֵינן שְׂמִיטָה פֿיטִים הֵיא: שְׂבִיר
וְקֹל לִפְנֵימִי חִיב וְנִאֲסֶרֶם. הִמְקֵל בִּין
עבֿודתה כֿעִיבֿר בִּין שְׂאִין עבֿודתה
שְׂבִירָה הִיא עבֿודָה לִהֲתַחֲבִיר וְהִיא
תְּקוּבָה לִאֲסֵר דִּלְמָא דִּעֵינן וְצִיחָא
יִיא: וְזֶק מִקֵּל כִּפְּנֵימִי חִיב. וְכַגּוֹן
וְעבֿודתה בּוֹרִיקת מִקֵּל מַחֲבִיר
שְׂעוֹד: וְאִינֶה נִאֲסֶרֶם. הִמְקֵל לֵאל
אִין תְּקוּבָה אֵלֶּה מִדִּי דִּעֵינן פֿיטִים:
וְכַגּוֹן הַמְּרֻקָּת לִמְרֻקָּלִים כֿמֶה
כְּמֹד עבֿודת כּוֹכְבִּים.
וְסוֹפֶת עַל הַמְּרֻקָּלִים קֵטֵן לִישׁוֹת
וְהַמְּרֻקָּלִים גְּדוֹל וְאִיסוּרוֹ מִשּׁוּם עבֿודת
כּוֹכְבִּים עֲמָלָה וְלֹא מִשּׁוּם תְּקוּבָה
כִּי מִקֵּל לֹא אִיחְעִיד עבֿודת כּוֹכְבִּים
וְיִקְרֶה עַל עבֿודת כּוֹכְבִּים לֹא מִקֵּל
וְיִנְיֹה: דֵּהָ לֹא פִתְלָה. דֵּהָ כּוֹלֶה
וְדוֹל עבֿודת כּוֹכְבִּים וִיחֹה: וְתְּקוּבָה
שְׂבִירָה. לַעֲנִין שְׂחָה חִבְרִיתָה
עבֿודת מִמֶּנּוּ וְנִאֲסֶרֶה מִמֶּנּוּ חִבְרִיתָה
שִׁשּׁוֹ עבֿודת כּוֹכְבִּים וְיִחְרַת
בִּיטוּל אִין תְּקוּבָה לַמִּימָר וְחִי
וְחִיטִּים שְׂאִין כִּגְלִין עוֹלָמִית לֹא אִי
פֿיטִים כֿעֵינן וְעוֹמֵל לֹא אִיחְעִיד
עבֿודת כּוֹכְבִּים וְשִׁר לַגְּמִיר: כְּבִרִיִּיא
וְשִׁבִיר. שְׂבִיר עבֿודת כּוֹכְבִּים נְעִישִׁת
וְכֵל לֹא נַעֲבִדָה עֵדִין: אִי יִדַּעַם לֵה.
אִי אַתָּה מִכִּירָה לִאֲחֵרֹנֶה לֹא שְׂקָה
וְלִמֹּר שְׂאִין לֵה הִיכֵר לִפְּקִי כּוֹלֶה
וְסוֹרֶה: תְּקוּבָה לַעֲמָלָה. שְׂבִיר אִין
הַעבֿודָה אֲחֵרָה אֵלֶּה וְזִיקָה
בְּזִיקָתָה נְעִישִׁת עבֿודת כּוֹכְבִּים
וְעֲבִידָת וְאִפֿילו אֲחֵרֹנֶה נִאֲסֶרֶם
וְשִׁשּׁוֹ עבֿודת כּוֹכְבִּים עֲמָלָה: הִיא אֵלֹ
וְחִסְרִין. כִּגְמָלָה מִפְּרֶס טַעֲמָלָה לִקְמֵן
עֲמֻדָה ז: כִּגְלִין מִתְּחֵלָה. לִזֹּרֵךְ
עבֿודת כּוֹכְבִּים וְכִגְלִין עֲבִידָה
פֿיטִים דְּמִי לִיחִיבָה: כִּגְלִין לֵה.
שְׂעִמַע דְּרִמִּי לֵשׁ הַכְּחֹב מִדְּבִר:
וְקוּין. טִיִּילִיא: לִגְנִי נֶה. כֵּל זֶמֶן
לֹא יִתְּנֶה תּוֹרָה אֶף יִשְׂרָאֵל נִקְרָא
יִי נֶה: חוּלָה לִגְבוּהָ כִּכְמֶה דִּידֶה.
וְלִפְּנֵימִי דִּלְמָא דִּתְּמוּסֵר אֲבִר נִאֲסֵר
וְלֹא מוֹס אֲחֵר: אֵלֶּה כְּמִסּוֹרֵם
וְכֵר. לֵאל אֲשַׁכֵּחַ דִּלִּיתְחִי לִגְבוּהָ:
וְכֵר כִּכְמֶה שְׂעִיין רִאשִׁי אֲכִירִים שֵׁלֶה.
וְכֵר גִּלְגּוּלִי יִדּוּעַ שְׂעִמַע לִהֲקִיר
כִּי דִּמְכִּיתִי וְיִקַּח מִכֵּל הַכְּמֶה הַטְּבוּרָה
מִלִּשְׁחִיתוֹ וְזַע נִפְאֵל. דְּבִר
וְעוֹשֶׂה פִּירוֹת וְטִרְפֵּה שְׂעִיבִק קִירוֹס
לִי מוֹח לֹא שְׂחֵתֵר גִּלְגִּי שׁוֹר אִינֶה
לִגְלֵת: אֵלֶּה לִמְד' עֵרִישִׁי וְיִלְדֵת.
וְכֵר אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה

יִשְׁעֶרֶךְ מִכָּל הַיּוֹמָה לְמַעֲוָה לְדָל נֶפֶשׁ וְרִפְיָה בָּוֶה. וְאַעֲ"ג דְּחַי כְּמָה שְׂנִים וְנִשְׁמָעוּתָא דְּהַחַי דְּהַא טְרִיפָה חַיָּה הַחַיּוֹת זָרַע לְמָה לִּי. הֵא אֲחִמְשׁוּט טָמֵר רַחֲמָנָא לְעִילִינְהוּ וְטְרִיפָה לֹא מְרַחֲלִים. אֲף עַל פִּי שֶׁאֵין עֲבוֹר

חייב בשלמא עביט של מימי רגלים איכא זריקה משתברת אלא צואה מאי זריקה משתברת איכא בצואה לחה לימא כתנאי שחט לה חגב ר' יהודה "מחייב וחכמים פוטרם מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר אמרינן יכעין זביחה ומר סבר לא אמרינן כעין זביחה אלא כעין פנים לא אמרינן כעין זביחה אלא כעין פנים כעין ושאיני חגב הויאל וצוארו דומה לצואר בהמה אמר ר"נ אמר רבה בר אבוח אמר רב עבודת כוכבים שעובדין אותה במקל שבר מקל בפניה חייב ונאסרת זרק מקל לפניה חייב ואינה נאסרת א"ל רבא לר"נ מאי שנא שבר הרויא ליה כעין זביחה זרק נמי הויא ליה כעין זריקה א"ל יבעינן זריקה משתברת וליכא אלא מנחה אבני בית מרקולים במה יאסרו א"ל אף לדידי קשיא לי ושאלתיה לרבה בר אבוח ורבה בר אבוח לחייא בר רב וחייא בר רב לרב וא"ל נעשה כמגדל עבודת כוכבים הניחא ^אלמ"ד עבודת כוכבים של עובד כוכבים אסורה מיד אלא למ"ד עד שתעבר תישתרי דהא לא פלחא א"ל כל אחת ואחת נעשית עבודת כוכבים ותקורבת לחברתה א"ה בתרייתא מיהא תשתרי אמר ליה אי ידעת לה זיל שקלה רב אשי אמר כל אחת ואחת נעשית תקרובת לעצמה ותקורבת לחברתה תנן מצא בראשו כסות ומעות או כלים הרי אלו מותרין פרכינן ענבים ועטרות של שבלים ויינות שמנים וסלחות וכל דבר שכינאא בר מר לגבי מובח אסור בשלמא

יִנְתּוּ שְׁמַיִם וּסְלִחוֹת אִיכָא כְּעֵין פְּנִים וְאִי
פְּרִכְלִי עֲנִיבִים וְעֻטְרוֹת שֶׁל שְׁבִלִים לֹא כְּעֵי
מִשְׁתַּבֵּרַת אִיכָא אִמֵּר רַבָּא אִמֵּר עוֹלָא כִּי
בִּבְהוּ אִ"ר יוֹהֲנָן הִמְנִין לְזוֹכָה בְּהֵמָּה בְּעֵלֶת מִי
שֶׁנֶּאֱמַר וְזוֹכָה לְאַלְהֵיהֶם יִחְרֹם בְּלִי לֹה' לְכַדּוֹ
הוּי בִּה רַבָּא בְּמֵאִי אִילִימָא בְּדוֹקֵין שְׁכַעֲיָן
בְּבִמְרָה יִדְרֵהוּ לְעֹבְדוֹת כּוֹכְבִּים מִיְּבֵעֵא אֵלָא
רַבָּמַר ר' אֱלֹעָזֵר מִנֵּין לְמַחוּסֵר אֲבֵר שְׁהוּא
הָיִי מְכַל בִּשְׂר שְׁנֵים מְכַל אִמְרַת תּוֹרַת הָבָא
הָיִי וּמְכַל הָיִי מִיְּבֵעֵי לִיה לְמַעוּטֵי טְרִיפָה טְרִיפָה
טְרִיפָה אֵינָה יוֹלֶרֶת אֵלָא לִמ"ד טְרִיפָה יוֹלֶרֶת
אַתָּךְ אַתָּךְ בְּדוּמִין לָךְ וְדִלְמָא נָח גּוֹפִיָּה טְרִיפָה
תָּמִים בְּרִכְיוֹ צְדִיק כְּתִיב בִּיה דִּלְמָא תָּמִים בִּי
אִמְרַת דְּנָח גּוֹפִיָּה טְרִיפָה הוּא דִּאי ס"ד נָח טְרִיפָה
שְׁלֵמִין לֹא תַעֲיִיל הִשְׁתָּא דִּנְפָקָא מֵאַתָּךְ לִלְחַח
לְצוּחוּתָא בְּעֵלְמָא וְאִפִּי וְקָן וְאִפִּי סֵרִים קָמ"ל
לְשׁוֹחֵט בְּהֵמָּה מִמְּקוּלִיס שְׁהוּא חֵיב שְׁנֵאמַר
לְשַׁעְרֵיהֶם אִם אֵינוֹ עֵינִי לְבֹרְכָהּ דְּכֵתִיב וְאִיכָא
תַּנְהוּ עֵינִי לְשֹׁאֵל בְּדֹרְכָהּ וְהָא לְהֵיכָא הוּא דִּאי

מלהחיות זרע: **דוּמִין** כֹּה־וְלֹא טרפה הלכן מכל הדין
ולמה טרפה היה כֹּה־הַלְכָן לֹא נִפְקַח מֵאִתָּךְ לְמַעֲוֵי
וְלֹא מִרְיֻחָא וּמִפְרִשִׁים הִלָּחִי הֵי לִשְׁוֹן בְּרִיאוֹת וְעִרְפֵּי
פֶּה: **אִי מֵאִתָּךְ** טרפה הוּא דִּמְמַעֲטִי אֲבָל זָקֵן וְסִרְסִי מִ
יִשְׁוֹל שִׁמְמוֹת תְּחִיבֵהוּ אֲבָל לְעֹשֹׂת פִּירּוֹת לֹא אִיכָרְפֵהוּ
זֶה צִוִּינֵהוּ: **לְדִרְסָה** לְעֹשֹׂת כֹּכָבִים שְׂעֻדוֹת צִוִּי
וְלִשְׁוֹן בְּרִיאוֹת וְעִרְפֵּי פֶּה:

הוא להכי הוא

וְלֹאִם בֵּין דְּרֵכָה בֵּין אֵין דְּרֵכָה בְּכָךְ:
גַּם וְהָיָה כְּצִירַת מִקֵּץ הַדְּחִיב הָאֵיל
יִכָּחֵה צִיָּה שְׁחִיטָה מִמֶּנּוּ: וְרַבֵּן סָבְרִי
וְלִיתָא לְדַרְבֵּי דְרַבֵּינָא פְּסִים בְּעִינָא מִדִּי

ח"ב. פ"ה ואפי' אין עבודתה נזכר
וְיָזַל דמ"מ היתה רגילה
בצוואה דהא רב יהודה לא מחייב
(ו'אלה) בשבירת מקל ואפי' דמי
בצויהה רק בצוהה שרגילה בנקול דמי
היא דחבג ז"ל שעובדין אותה
בחבג בעין אחר שלא נשחטה
לדף אינה רגילה בו מה נשי למחייב
הא רב יהודה לימא כנפאי ועוד
כי משי דכ"ע לא אמרין כעין וצ"ה
אלא כעין פנים ועממא דמחייב הוא
וצארו דומה לכהמה ואי אינה רגילה
בו כל דומה לחייב מטעם שמקריב
אותו כעין פנים גמור והוי כמו שחט
לעבודת כוכבים שחט שיהא
לעבודה כוכבים כשכולם מחייב
העבודה פנים דכריש לטיל בקונאו' וז'
ועייל צארו דומה לכהמה להחשיב
כעין פנים יותר שחוטב בהמה בעלת
מום אלא כוכבים דאמרין לקמן
פספוט צוהה דמי מייירי בעבודת
כוכבים שרגילין לעבוד חבג דמי
לזרעה בך טפי מהמה בעלת מום
לעבודה כוכבים שאין דרעה בכהמה
כלל ובהי נחא דלא קמר דכ"ע
אמרין כעין וצ"ה רב ואמחיב
בשבירת מקל בצוהה שעובדין אותה
בחבג והא דפליגי חבג פליגי נאין
שעובדין אותה בך דלא עיי' צארו
דומה לכהמה מבעלת מום כדפרישית:
מגן "מחוסר אבר. פירש"מ פס"ק
(ועל דף (י.) וכל הסוגיא:
אחילי

כעין זריקה משתברת אלא
פנים איכא ולא כעין זריקה
שבצון מתחלה לכך א"ר
לעבור כוכבים שהוא פטור
אסרה תורה אלא כעין פנים
ששתא לבני נח חזיא לגבוה
ומחוסר אבר וכדרבי אלעזר
סוד לבני נח שנאמר יומלא
ממה שחיון ראשי אבריו יומלא
נחיות זרע נפקא הניחא למ"ד
מאי איכא למימר אמר קרא
הוה יתמים כתיב ביה דלמא
יכיו וצדיק במעשיו לא מצית
הוה א"ל רחמנא דבוותך עייל
זרע למא לי אי מאתך ה"א
נחיות זרע: א"ר אלעזר ב"ר
חילא ויחבו עוד את זכריהם
כלו הגוים האלה את אליהם
א האי מיבעי ליה לכדתניא
עד

מחוסר אבר אחת: ודלמא נח גופיה
יפיה ואחא מכל יהי למעוטה ולא
א דלמיעיט אבל מחוסר אבר לא:
ת חולי דאנא אמינא ללוותא בעלמא
לו זקן וסריס ליעול קמשמע לן:
דאנא נפקא לן מאיבה יעבדו:

77

עין משפט
זר מצוד

ב' א מ"י פ"ג מהל'
עבודת כוכבים הלכ'
ד פמנ לארץ מה טוש"ע
י"ד ס' קלט סעיף ד'
ג' ב' ג' ד' מ"י שם הלכ' ג'
ד טוש"ע שם סעיף ג'
ד' ה' ו' מ"י שם הלכ' ד'
פמנ שם:
פמנ ז' מ"י שם הלכ' ג':

דבינו חננאל

[illegible][illegible]